

Trafikverket

Lunds kommuns yttrande över Trafikverkets förslag till järnvägsplan för Simrishamnsbanan, val av lokaliseringsalternativ(samråd)

Dnr KS 2014/0577

Inledning

Trafikverket har översänt rubr plan på remiss till Lunds kommun för yttrande. Kommunstyrelsen tillstyrker Trafikverkets förslag till val av stationslägen och sträckningsalternativ för Simrishamnsbanan i Lunds kommun vill här framföra följande synpunkter.

Lunds kommun, Malmö stad, Simrishamns kommun, Sjöbo kommun, Staffanstorps kommun, Tomelilla kommun och Region Skåne är tillsammans överens om att verka för att Simrishamnsbanan byggs ut för högklassig eldriven tågtrafik.

Lunds kommun är positiv till järnvägsplanen som innebär ett steg närmare möjligheten att knyta ihop kommunen och regionen med spår för persontåg.

Simrishamnsbanan är ett samhällsbyggnadsprojekt som främst syftar till att knyta samman östra och västra Skåne med Öresundsregionen och skapa förbättrad regional balans. För en hållbar utveckling är det viktigt att resandet sker så miljövänligt som möjligt. Fokus ligger på att utveckla de regionala kollektivtrafikmöjligheterna samt lokala gång- och cykelvägnät.

Simrishamnsbanan mellan Malmö och Simrishamn blir ett tydligt och kraftfullt grepp som kompletterar Skånes infrastruktur och ger goda förutsättningar för regionförstoring, bebyggelseutveckling, förstorad arbetsmarknad, ökad tillgång till utbildning och service samt stimulerar näringslivet och användandet av hållbara transporter. Med en restid på under timmen mellan Malmö och Simrishamn tidsförtätas östra Skåne med Öresundsregionen ytterligare och den regionala tillgängligheten stärks. Fler skåningar och besökare får enklare tillgång till kultur, nöje, service och natur och rekreation. Simrishamnsbanan bidrar starkt till att skapa ett sammanhållet transportsystem som kan ge en långsiktigt hållbar utveckling i Öresundsregionen. Simrishamnsbanan är ett samhällsbyggnadsprojekt som bidrar till att öka livskvaliteten i Skåne.

Simrishamnsbanan är en förutsättning för att kunna realisera kommunens övergripande utbyggnadsstrategi, som innebär ett kraftfullt bostadsbyggande

österut i kommunen, särskilt i orterna Dalby och Veberöd längs Simrishamnsbanan. Enligt gällande översiktsplan ska den långsiktiga utbyggnaden i kommunen fördelas så att minst en tredjedel förläggs till de östra kommundelarna.

För att säkerställa en attraktiv kollektivtrafik och för att underlätta och stimulera resandet är det viktigt med en gen linjedragning och centrala stationslägen. Stationerna på Simrishamnsbanan ska medge goda kopplingar till gång- och cykelnätet och underlätta byte till anslutande busstrafik, taxi och bil. Centrala tågstationer ger goda förutsättningar för en effektiv och attraktiv bebyggelseutveckling i kollektivtrafiknära läge. Ett färdigställande av Simrishamnsbanan är betydelsefull för utvecklingen av orterna längs sträckan. För att projektet ska ha möjligheter att genomföras är det av största vikt att kostnaderna för anläggande av järnvägen hålls nere utan att påverka funktionaliteten för mycket.

Föreslagen sträckning

Lunds kommun delar Trafikverkets förslag till val av sträckningsalternativ genom Lunds kommun.

Kring Dalby sammanfaller förslaget med den inriktning som ligger i Översiktsplan 2010. Mellan Dalby och Veberöd föreslås en sträckning som till största delen är kring väg 11, som redan idag är en barriär och störning. Passage sker över fäladsmarkerna öster om Dalby, vilket är en belastning men sannolikt mindre dåligt än passage över Björnstorps marker.

Efter att ha passerat stationen i centrala Veberöd föreslås banan läggas ut mot väg 11 och följa den ganska strikt mot Sjöbo. Klingavälsåns dalgång och Vombs vattenskyddsområde utgör en besvärlig passage, men Lunds kommun delar uppfattningen att en sträckning direkt söder om vägen är lämpligast.

Stationsläget i Veberöd

Trafikverket förordar i samrådshandlingen ett centralt stationsläge i Veberöd, med hänvisning till att det stärker den befintliga ortstrukturen bäst och ger störst nytta för resenärerna tack vare kortare avstånd till station.

Centrala stationslägen är enligt Skånetrafiken och Region Skåne också en viktig förutsättning för att Simrishamnsbanan ska kunna komma till stånd, då detta ger störst resandeunderlag.

Lunds kommun har inför framtagandet av detta yttrande tagit del av de till Trafikverket inkomna synpunkterna från boende och organisationer i Lunds kommun, likaså synpunkter inkomna i processen Fokus Veberöd. Sammanfattningsvis förefaller de boende vara ganska delade kring synen på stationsläget.

Lunds kommuns samlade bedömning är därmed att ett centralt stationsläge ger de bästa förutsättningarna för Veberöds utveckling och för det kollektiva resandet. Det ska inte förringas att en central sträckning ger en större barriäreffekt samt bullerstörningar, och stor kraft behöver därför läggas i fortsatt planering för att reducera denna påverkan. Fördelarna är dock tydliga för resenärerna i form av kortare avstånd, vilket i sin tur ger ett större resandeunderlag. En central station ger också bättre förutsättningar för en utveckling av handel och service i centrala Veberöd, som i sin tur kan skapa ökad attraktivitet och trygghet.

Ekonomi och genomförande

Järnvägsplanen beräknar att investeringskostnaden för Simrishamnsbanan är 4-5,7 miljarder kronor, beroende på vilken korridor och andra val som görs. Den beräknade samhällsekonomiska nyttan har beräknats vara negativ, den så kallade nettonuvärdeskvoten hamnar mellan -0,56 och -0,73, beroende på genomförandekostnad. Denna prislapp är tydligt högre än vad som redovisats i tidigare planeringsskeden. För att projektet ska ha möjlighet att genomföras är det därför av största vikt att kostnaderna för anläggande av järnvägen hålls nere utan att påverka funktionaliteten för mycket.

Trafikverket anger att eftersom det saknas finansiering för byggnation kommer planeringsarbetet att avbrytas efter slutligt val av lokaliseringsalternativ. Lunds kommun har hittills hållit flera alternativa sträckningar möjliga, vilket är bekymmersamt då det låser upp utvecklingsmöjligheterna i dessa sträckningar. Även om genomförande av Simrishamnsbanan dröjer är val av lokalisering av stor betydelse för kommunens planering och utveckling redan idag, då de bortvalda alternativen ej behöver behållas som reservat utan vid behov kan utvecklas för andra ändamål.

I väntan på en kommande Simrishamnsbana satsar Region Skåne på att utveckla busstrafiken ytterligare på sträckan enligt strategin tänk spår- kör buss. Konceptet kallat Superbuss kan betraktas som ett första steg på vägen mot en kommande järnvägsutbyggnad. Det är av största vikt att stationslägena utformas och anpassas för att i ett första skede kunna ta emot Superbusskonceptet och i ett senare skede kunna möjliggöra för tågtrafik.

Särskilda påpekanden avseende natur och rekreation

Djurskyddsreservatet med kronhjortsstammen vid Vombs furu liksom viltstråket vid Knivsåsen nämns inte i texter. Funktionella viltpassager måste planeras vid strategiskt viktiga ställen.

Vid Knivsåsen skär järnvägssträckningen Skåneledens etapp 13 Krankesjön - Väderkullen. Järnvägen får inte utgöra barriär för den populära leden och en tunnel/passage måste anläggas där korsning sker.

Kävlingeåns- och Höjeåns- vattenråd har genom sina åtgärdsprogram anlagt ett flertal dammar och våtmarker inom utredningsområdet. I Klingavälsåns dalgång pågår den tredje etappen av omgrävning för att återskapa åns naturliga meandrande lopp. Det är viktigt att våtmarkernas funktioner bibehålls och att det finns en god dialog mellan Trafikverket och Vattenråden inför fortsatt projektering av Simrishamnsbanan.

Passagen vid Klingavälsåns dalgång bör gå helt tätt intill väg 11, på södra sidan av vägen för att undvika att påverka djurskyddsreservatet. Vid passagerna över vattendragen bör utrymme skapas så att ev passage under bron längs vattendragen blir möjlig.

Det statliga naturreservatet Veberöds ljunngård beslutat 2013 bör skyddas från intrång, påverkan på naturreservatet blir mindre om en övergång till den norra dragningen väljs efter det centrala stationsläget i Veberöd.

För kommunstyrelsen i Lund

Anders Almgren
Kommunstyrelsens ordförande